

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția:

Brașov, Str. Regele Carol I. Nr. 56—58.

Telefon: 2440.

Administrația: Calea Victoriei 35.

Telefon 1510.

Intemeială la 1838 de GHEORGHE BARIȚIU

Apare de două ori pe săptămână

„Nu se poate ca un neam din lume, fie el chiar numai un trib de sălbateci, să nu-și pună cu durere sfâșietoare problema pământului său, în fața unei năvăliri străine”.

CORNELIU Z. CODREANU

Expulzări...

Recentele expulzări bulgare mi-au reamintit o carte: „Zile de lazar” de G. Banea, dramatică și prin conținut și prin scrisul autorului profund analitic și excesiv de real.

D. G. Banea — fost combatant și prizonier al Bulgarilor în campania din 1916—1919, prezintă în volumul amintit, sub forma unui jurnal și cu largi desfășurări de reportaj, timpul trăit în captivitate, viața de lagăr și barbarul tratament la care au fost supuși prizonierii de război. Dela primele pagini și până la întoarcerea în Patrie, cartea d-lui G. Banea, te înfioară și îți trezește un sentiment de legitimă revoltă. Găsești în ea un suflu de pierdere, de mormânt. După lectură te întrebi consternat, cum de un om poate totuși, înfrunta atâtea lovituri.

Iată că acum, în pragul acestei triste ierni, scenele din cartea d-lui G. Banea sunt reeditate de vecinii noștri de peste Dunăre. Cu aceeași lipsă de omenie și cu aceeași inconștiență, fără să fină seamă de circumstanțele speciale prin care trecem, populația românească din teritoriul Dobrogei — cedat în urma unor precise angajamente diplomatice, — este deposedată de avuții ei, bruscată și aruncată în stradă. Gazetele noastre au redat pe larg modul în care bieții oameni au ajuns în bătaia celor mai aspre vânturi, creindu-li-se o situație subumană de trai.

Dar faptul în sine al expulzării poate fi privit, cu toate acestea, sub o altă postură. Dramaticile episoade din „Zile de lazar”, și-au avut cadrul lor normal de desfășurare. Atunci, în 1916—1919, au existat două armate care s-au înfruntat, prizonierii sunt o pradă de război. Așa că tratamentul la care sunt supuși este determinat de gradul de civilizație și cultură, pe care-l are poporul respectiv. Și-apoi, la urma urmei, nu poți pretinde unui om să-și așeze în fruntea mesei adversarul capturat.

Actualele stări de lucruri sunt însă, cu totul diferite. Armatele nu s-au întâlnit pe câmpul de luptă; deci titlul de învingător nu poate fi revendicat de nimeni. Nu poți spune că stăpânești un bun, un teritoriu în mod absolut decât atunci când l-ai câștigat prin luptă. O luptă câștigată îți conferă inevitabil și drepturi mai extinse. Un aranjament contractual însă îți impune anumite angajamente pe care le-ai luat. Ele trebuiesc păstrate cu toată severitatea, căci alfel se nasc susceptibilități și învoiala primește un caracter de provizorat.

Vecinii noștri Bulgari au nesocotit, ca și Ungurii de-altfel, aceste consemne contractuale.

La început, după arbitrajul dela Viena, când trupul țării noastre sângera din imense răni și când Ungurii s-au dat la cele mai bestiale fapte, tratativele noastre cu Bulgarii se duceau într-un ritm de perfectă înțelegere. Acordul a fost semnat, evacuarea teritoriului cedat s-a început, iar schimbul de populație a urmat firesc, conform planului stabilit. Dar se vede că sfârșitul pare să fie altul decât cel pe care l-am dorit noi. Peste imensa noastră durere, Bulgarii au întins mâna Ungurilor și asemănările de procedee au putut fi ușor identificate.

Nu vom judeca sub aspectul diplomatic și politic expulzările și maltratarile din Bulgaria, pentru că această sarcină revine altora. Noi vom păstra însă din toate nesocotitele lovituri ce ni se dau, aspectul lor trist și degradant. Pentru că nimic nu poate fi pentru un om mai dureros, mai umilitor și mai lipsit de o elementară justificare, ca deposedarea de

Soldatul, fratele nostru

Stă de pază la fruntarii cu mâna încheștată pe patul puștii și cu ochii pierși în fundul zării. În umerii obrăzilor lui se sparge suierul Crivățului, iar sub pleoapa voinicească se îngemănează fulgul de zăpadă cu bobul de lacrimă înghețată.

Nimeni nu-l întreabă de-i e frig, ori foame sau sete. Numai vântul hoinarul îi poartă gândurile și dorurile, aleanul și amarul, undeva într'un ungher din satul ascuns sub verinca de omăt, în care clipește din ochiu de opaiță o căsuță bătrână.

Acolo îi se împreună gândurile cu ale celor dragi, cu mămuca lui bătrână, care clipește spăriată de căteori aude pas străin prin curte, ori lătrat de câine; cu nevasta, copilașii, cu aleasa dorului ce așteaptă dela dânsul

„Cărtică cu sulfină
Trimisă dela inimă”...

Soldatul, fratele nostru, suferă de frig pentru că să petrecem în tihnă Sfintele Sărbători. Adulmecă zările să ochiască necunoscutul care-ar îndrăzni să ne tulbure bucuria praznicului acestuia.

Soldatul, fratele nostru, nu se ospătează din bunătățile mesei împărătești, de care trebuie să se bucure în praznicul Nașterii Domnului tot creștinul. — că așa rămas-a obiceiul împământenit din moși strămoși.

Se cade să descăleșim și fruntea lui, căci și pentru el Crăciunul este prilej de bucurie. Se cade să ușurăm povara lui și să-i sădim în inimă căldura dragostei noastre frățești, purtând în singurătatea în care-l va găsi Sfânta Naștere, licărul unei bucurii creștinești.

În săptămâna aceasta care a mai rămas până la luminatul praznic, să ne lepădam o clipă de haina cea lumească, s'o îmbrăcăm pe cea a dragostei deaproapelui și să împărțim fărâma bucuriei cu soldatul, fratele nostru. Să-i trimitem acolo unde se află cuvânt de îmbărbătare și să-i arătăm că ne gândim la ei în toate clipele vieții noastre, pentru că fără de jertfa lui noi nu ne-am putea bucura de minunata Naștere a Mântuitorului lumii.

Desleagă-ți bunătatea, creștine pravoslavnic, smulge din bucuria belșugului tău numai atâta cât întrece și trimite-o soldatului, fratele tău. Fapta ta va da roade bogate și va fi plăcută lui Dumnezeu.

„Politica și viața legionară”

Dumneacă 15 Dec. a avut loc în sala „Astră” din Brașov o conferință finută sub auspiciile Mișcării Legionare, organizația Brașov, în cadrul căreia a vorbit d. Horia Cosmovici, fost subsecretar de Stat la Președinția Consiliului de Miniștri, cu titlul: „Politica și Viața Legionară”.

D-sa a început prin a evoca amintirile cari îl leagă de orașul acesta, care a dat Mișcării Legionare un splendid și dureros tribut de jertfă.

Intrând în expunerea conferinței, stabilește — pentru lămurirea tezei pusă în discuție — cele două poziții pe care se realizează un stat: Conducători și conduși. Arată apoi conflictul etern care a existat între aceste două forțe, antagonismul uneorii ireductibil între autoritate și libertăți, realități stabilite și declarate ca atare, începând cu Platon în antichitate, cu Toma I. Aquino în evul de mijloc, continuându-se până în zilele noastre.

Politica. — spune conferențiarul — în accepțiunea largă și imediată, înseamnă arta de a guverna, de a conduce un stat. La noi însă — adaugă vorbitorul — a gu-

verna, a conduce un stat, înseamnă exploatarea, luarea în antrepriză a lui, de către un partid politic astăzi, ca mâine să urmeze alții.

Arată apoi — citând din „Cărticica șefului de cuib” din „Pentru Legionari” și din „La Icoana” a lui Ionel Moța, că legionarul nu face politică. Un legionar nu poate fi politician și inbers. Sunt două noțiuni — în înțelesul curent — cari au sferă cu conținut noțional care se exclud.

Revenind la conflictul dintre conducători, cari invocă mereu autoritatea și conduși, cari vor pururea libertatea, conferențiarul demonstrează că revoluția legionară a deslețat acest nod gordian al vieții statale, prima în istoria lumii. Și a putut să reducă și să împace acest antagonism datorită unor elemente cari sunt piatra unghiulară a zidirii României Legionare: Dragostea și pacea.

În încheiere, d-sa ține să răspundă acelor șoptitori din umbră, oamenilor „politici” vechi, că veacul lor s'a terminat și, orice s'ar întâmpla, nu va mai reveni niciodată.

bunuri și aruncarea în stradă. Te cuprind un sentiment de adânc dispreț pentru cei cari au fost capabili să săvârșească astfel de fapte. Cine știe din ce străfunduri atavice pornesc ele și căror rațiuni corespund. Omul e în orice caz un animal „rațional” și-acest orgoliu nu se cuvine să-i fie desmintit.

Suntem în preajma Nașterii Mântuitorului. Ne apropiem de mărețul praznic

Maimultă iubire

Acum în preajma Crăciunului îmi vine în minte una din frumoasele istorioare despre familia sfântă și pruncul Isus. Aceste istorioare, pe care mamele evlavioase le spun copilașilor strănuși lângă vatră în jurul lor, formează nu numai un mijloc minunat de educație a sentimentului religios, ci și una dintre cele mai scumpe amintiri din vremea copilăriei, iar înțelesul lor e totdeauna de o profundă actualitate.

Prin ele, copiii simt mai aproape de ei pe Isus, ca pe un prieten al lor bun și iubitor.

Intr'una din aceste istorioare se spune că în noaptea în care Fiul lui Dumnezeu s'a născut ca om, bătrânul și dreptul Iosif a alergat prin întreg orașul Vifleim să caute un pic de jar, cu care să facă foc în peșteră, spre a încălzi sălașul smerit al Mântuitorului.

A alergat mult dreptul Iosif și jeratec nu a găsit. Focul din vetre s'a stins și în locul tăciunilor scilpitori și aprinși s'a așezat cenușe multă. Într'un târziu de tot a găsit o femeie bătrână sub spuză de cenușe, puțin jar, pe care luându-l cu mare grijă, l-a dus în peșteră și a făcut-o astfel locaș mai cald pentru Mântuitorul lumii.

Când ne gândim că se apropie timpul să prăznuim iarăși Nașterea Domnului, să vestim venirea Fiului lui Dumnezeu în lume, nu se poate să nu ne întristăm văzând cât de nepregătită este inima și sufletul omenirii spre a se putea sălășliu în ea pruncul Isus. Această inimă este mai rece decât peștera Vifleimului, și umblă în zadar dreptul Iosif să găsească în ea jarul iubirii dintre oameni, ca să poată fi potrivită sălășliu Mântuitorului în ea. De mult, din sufletul omenirii s'a stins jarul iubirii, al iertării și al milosteniei. Peste el s'a ridicat mormanul mare al urei și al vrajbei dintre oamenii singuratici și popoare. În numele acestei uri s'au încins cele mai multe măceluri și războaie.

Fiul lui Dumnezeu vine la noi și nu are loc unde să se așeze. El e privit și acum după două mii de ani de vorbire despre El, ca un străin. Furtuna vrăjmeșă și ei ce s'a întins între neamuri a înghețat inima noastră și ea e lipsită de căldura iubirii între oameni, pe care ne-a lăsat-o Mântuitorul.

„Poruncă nouă dau vouă să vă iubiți unul pe altul, precum și eu v'am iubit”. Și „prin aceasta vă vor cunoaște oamenii că sunteți fiii mei, dacă vă iubiți unul pe altul”.

Porunca iubirii este cea mai mare poruncă a vieții. Toate de-le-ar avea lumea, și „credință în cât să mute și murții” cum zice Ap. Pavel, dacă nu are dragoste, toată truda ei este zadarnică. Ceeace cere Fiul lui Dumnezeu, dela noi, acum în pragul praznicului nașterii Sale, este să ne iubim mai mult. Să spulberăm mormanul urei dintre noi și să purtăm grijă de scânteia dragostei, care să devină tot mai mare și să lumineze pașii noștri în viitor.

O, de-ar înțelege lumea această poruncă.

Preot VASILE COMAN

mai îndurerăți ca altă dată. Câți dintre noi, cei cari am avut acum un an un rost și un anumit stil de viață, ne găsim astăzi la adăpostul viitorului?... Dar câți dintre expulzații de ieri trăesc fiorii apropiării Crăciunului?...

Cerul e par'că mai apăsător acum, mai trist. Coboară fulgi într'o halucinantă beție și cine știe câți se bucură de alba și imensa lor simfonie. Bradul, eternul brad al tuturor bucuriilor șogotoase,

pentru cine își va apleca în acest an crengile sub greutatea podobabelor și a darurilor?... Sau totul nu este altceva decât „prefigurație și simbol”?...

Să ne pregătim sufletele pentru rugăciuni și concentrări, pentru post și pentru aspra disciplină a renunțării; numai astfel ne vom putea împodobi calea care duce la izbăvire.

GHEORGHE STOICA

Minte și inimă românească

„Pe aripele vântului” Viață de ostaș

Cine a citit romanul acesta, stufos și variat ca o pădure ecuatorială, a rămas surprins de relativitatea convingerilor noastre critice de până acum. Și cine nu l-a citit încă, trebuie să o facă — și grabnic. E o capodoperă a cărei lectură se recomandă înaintea oricui scriitorului român, romancierului anume, cu necesitate. Ea este o școală a geniului, infailibilă. A face o dare de seamă asupra cărții acesteia, e o încercare puțin cam ridiculă. Este ca și când ai vrea să sterilizezi apele unui fluviu cu un modest filtru de casă. Nu o recenzie, nici un studiu amplu critic, ci o carte vastă ar trebui pentru a analiza toate aspectele, toate personagiile și toate semnificațiile romanului. Vei căuta totuși să spun câteva cuvinte care nu sunt decât o invitație la lectură, singura care poate cuprinde judecata critică. Și într'adevăr: o astfel de carte nu poate fi cuprinsă în judecăți sau aprecieri, ci ele se integrează în ea pe măsură ce te lași dus de ritmul ei, pe măsură ce înaintezi în ea.

„Pe aripele vântului” o romanul unei epoci și a unei civilizații surprinsă în momentul de tranziție al unor mari transformări interne. Pe intervalul dela 1861 până la 1873 ni se înfățișează tabloul dinamic al războiului de secesiune, care a pus față în față două lumi deosebite, două concepții de viață total opuse, aceea a Americii de Nord și aceea a Americii de Sud. E momentul dramatic când se pune acut problema unității politice a Statelor-Unite, amenințată de contrastul dintre cele două civilizații și când e imperioasă necesitatea lichidării uneia dintre ele pentru salvarea întregului. Eliberarea negrilor din sclavia Sudului nu e decât un pretext aci, pentru ciocnirea Nordului și a Sudului, ciocnire ce s'ar fi produs și altfel, dacă nu ar fi fost problema sclavajului. Și asistăm astfel la desfășurarea întregului război, cu speranțele și eroismul celor din Sud, cu prăbușirea lor și apoi cu epoca de tragice prefaceri de după războiul pierdut și sub ochii noștri vedem cum se lichidează o societate cu o formă de viață și cum se naște o lume nouă!

Ce poate fi mai mare decât acest obiectiv epic prezentat în toată măreția desfășurării vieții! Căci „Pe aripele vântului” e o carte în care, ca nicăieri în alta, trăim cu viața, o simțim și o înțelegem în tot ceea ce are ea mai specific: în curgerea, în devenirea ei, în mișcarea ei perpetuă, în cruzimea ei implacabilă, care nu ține seamă de cei slabi și numai de cei tari. Autorul e cel mai genial evocator al vieții ca atare! Aspectul colectiv, de fatalitate inexorabilă, ca și aspectul individual care este integrat în celălalt, toate înfățișările vieții, dela cele biologice, naștere, moarte, hrană, acțiune, până la cele sociale, economice, politice sau spirituale și cu ele împreună toate înfățișările individuale, conflictele între tipuri diferite sufletești, oameni aspri, ambițioși, energici, lipsiți de scrupule sau cu un exagerat simț al onoarei, oameni blânzi sau feroci, cumpătați sau lacomi, toate svârcolirile vane

sau sublime ale omului, toate se perindă și se contopesc într'o sinteză dintre cele mai sguuitoare și mai profunde.

Sunt în această carte zeci — poate chiar sute de personaje și niciunul nu este secundar! Deși cartea e compusă pe schema dezvoltării conflictului a două mari tipuri umane, Scarlett O'Hara, o femeie și Reth Butler, un bărbat, ei fiind axa dublă pe care se cristalizează întregul conținut, nu există niciun alt personaj, oricât de incidental, care să nu trăiască, viguros, cu aceeași intensitate prins și redat, ca și eroii principali. Plantatori, medici, soldați, femei de plantatori, negustori, femei de moravuri dubioase, negri, sclavi sau liberați, servitoare, copii, oameni de afaceri sau oameni politici, cartea este un furnicar imens, din care nu lipsește niciun tip reprezentativ al unei vârste, categorii sociale sau clase morale. E furnicarul și amestecul însuși al vieții. Căci cartea asta plămădește de viață și de sensul ei adânc.

Probleme, oameni și fapte, se prezintă unele pe altele și nu știi care sunt mai pregnant și mai accentuat întrupate, mai magistral sugerate. Este o complexitate, o variație, o abundență, unică în literatura universală, unică prin natura sa cu care trăiesc, se mișcă și se rezolvă toate acestea. Când citești această carte, îți dai seama ce puțin înseamnă evocarea vieții reale în romanele lui Balzac, Flaubert sau Zola, pe care judecățile noastre critice ne învățaseră să-i dăm ca exemplu de creatori de viață. Desigur că sunt, dar „Pe aripele vântului” îi depășește de o mie de ori! Căci la ei, acum o vezi, nu este viața în toată plinătatea și semnificația ei brutală și profundă ca aici, ci doar aspecte schematicale ale vie-

ții! Dacă romanul este un fragment de viață, formula e valabilă pentru un Balzac, Zola sau Flaubert. Romanul lor e într'adevăr numai un fragment de viață. Dar „Pe aripele vântului” este viață însăși întreagă, evocată cu tot parfumul ei sălbatic, cu toată cutremurarea ei de seismică umană, în toate ultimele ei conștințe!

Și ca o concluzie, de necrezut: autorul acestei cărți e o femeie: Margaret Mitchell! Da, o femeie cu o forță creatoare masculină. Fiindcă o asemenea îmbrățișare de proporții epice a vieții, cum este „Pe aripele vântului”, nu poate fi concepută și realizată decât de un bărbat. Și totuși a scris-o o femeie! Margaret Mitchell își întrece și rușinează confrății masculini și le arată ce este adevărata operă de artă în roman.

Și, revenind la niște gânduri exprimate tot aici, acum o săptămână, iată literatura ce ne lipsește nouă. Românilor! O literatură plămădită de robustețe, duind de viață ca o sobă prea încălcată, depășind cu liniile ei gigantice cadrul strâmt al unei cărți și chiar pe acela al unei vieți, literatură care să pulzeze de ritm biologic și social totodată și în care destinele individuale să se împerecheze și integreze cu cele colective!

Iată de ce recomand „Pe aripele vântului” scriitorilor de proză românească. Poate vor înțelege din ea că niciun caz literar din câte se pot reda nu e vrednic de a crea operă de mare afară de unul: cazul vieții în sine.

„Pe aripele vântului” într'adevăr, dar în aceeași măsură pe aripele vieții, sau pe aripele geniului!

OCTAV ȘULUȚIU

De Crăc unu deținuților din închisoarea Brașov

Domnul nostru Isus Christos n'a venit să ducă pe cei drepi, ci pe cei păcătoși, la pocăință și prin pocăință la mântuire... căci noi trebuie sănătoșilor doctor, ci bolnavilor.

Porunca iubirii de aproapele este nedespărțită de porunca iubirii lui Dumnezeu, căci iubirea lui Dumnezeu se dovedește prin mila față de aproapele.

Cercetarea bolnavilor la casele lor sau în spitale, precum și cercetarea deținuților din închisoare sunt cele mai de seamă fapte ale miliei creștinești.

De aceea am făcut obicei, de mai mulți ani, ca sobor de proși, împreună cu ostașii Domnului și poporul credincios, să cercetăm cât mai des bolnavii din spitale și pe deținuții din închisoare, a căror suferință în osândă grea, nu ne poate lăsa nepăsători. Acolo sunt bolnavii, căror le trebuie doctor.

Cercetarea lor cu milă și cu iertare este mijlocul cel mai potrivit pentru in-

dreptarea lor. Și dacă numai unul dintr'o sută va fi câștigat pentru îndreptare, se va dobândi un suflet, pentru care se va bucura și Cerul.

A 3-a zi de Crăciun, cu toată greutatea zilelor de azi, vom face și anul acesta, la ora 11 a. m., o mare serbare religioasă la închisoarea Brașov, pentru a vesti și celor câteva sute de robi Nașterea Domnului Isus și a-i chema la o viață nouă, în spiritul mântuitor al Evangheliei.

Cu acest prilej se vor împărți deținuților darurile (alimente), ce se vor aduce de credincioși.

La această mare sărbătoare a miliei creștine, invităm cu părintească dragoste pe ostașii Domnului și pe toți bunii creștini din orașul și județul Brașov.

În numele deținuților doresc tuturor Sărbători fericite și un An nou aducător al mult doritei păci.

Pr. Dr. PETRU DEBU

Poetul Schiller în literatura română

de prof. Ion Gherghel

II.
În Muntenia s'a făcut relativ puțin pentru popularizarea poetului Schiller. Bucureștenii erau împotriva Juniniștilor, deci și împotriva literaturii germane. Deși nu s'a putut încheia o acțiune concentrată în jurul acestui poet, totuși au existat și aici câțiva Schilleriani entuziaști. Dintre aceștia amintim pe Rucăreanu, care făcea parte din generația bătrânilor. Cei „tineri” erau grupați mai ales în jurul revistei lui Gr. H. Grădăraș, *Albina Pindului*. Între aceștia era și Eminescu, care avea un deosebit cult pentru Schiller. Într'un manuscris dela Academia Română se găsește Resignațiune (datată Aprilie 1867). Iată începutul traducerii eminesciene:

Și eu născui în sânul Arcădiei și mie Natura mi-a jurat
La leagănul-mi de aur să-mi dea bucurie
Și eu născui în sânul Arcădiei, dar mie O scurtă primăvară dureri numai mi-a dat.

...a doua jumătate a secolului trecut în-

Așa dar, Eminescu îl cunoștea bine pe Schiller. Caragiale îl surprinse pe suflul teatral citind, la Giurgiu, într'un grajd, pe poetul său favorit. În revista lui Grădăraș nu și-a publicat Eminescu nici o traducere, încât contribuția sa trebuie descifrată de prin manuscrise. Au publicat în schimb ceilalți. În primul rând Grădăraș conducătorul, care își dădu seama că limba română nu ajunsese încă la acel grad de supletă și bogăție, care să permită redarea farmecului din original prin versuri. De aceea, Grădăraș se mulțumește să ni-l talmăcească pe Schiller deocamdată în proză ritmată.

Vedem așa dar că Schiller a străbătut într'o oarecare măsură și în Muntenia, cu tot antigermanismul politico-literar al Bucureștenilor. Ba, ce e mai mult, el fu primit uneori chiar și în reviste francofile, cum a fost Literatorul lui Al. Macedonski.

Pe Români din Ardeal îi preocupa în deosebi punerea temeliiilor Societății pentru fond de teatru român. Nu e mirare că în *Familia*, Schiller e chemat să

debuteze cu Scena ca instituție de moralitate. Iosif Vulcan, conducătorul Familiei, nu l-a prea înțeles însă pe Schiller. Un cult mai statornic i se dedică la Gherla, de către scriitorii grupați în jurul revistei *Amicul familiei*.

În afară de revistele literare, mai trebuie să fim seama și de un alt factor important, care a contribuit la intensificarea influenței schilleriene asupra literaturii române. Acest factor este teatrul. Dramele lui Schiller fură jucate în România mai întâi în limba germană. Bucureștenii avură ocazia să aprecieze jocul trupeii vieneze, ce veni în mijlocul lor la stăruințele Domniței Ralu, jucând piese grele ca *Faust-ul* lui Goethe și *Briganzii* lui Schiller, care fură gustate și bine apreciate. E interesant de remarcat că un imbold puternic pentru cultivarea lui Schiller porni dela un om ale cărui preocupări principale nu erau de ordin literar, ci de ordin politic. E vorba de Ioan Cămpineanu, care își dădu seama că ideile de libertate și umanitate ce emană din opera dramatică schilleriană pot să-i servească admirabil scopurile sale politice. El traduce pe la 1834 *Intrigă și amor* pentru teatrul Societății filarmonice.

Primele încercări de a-l ridica pe Schil-

Trebu să se recunoască și de către cei mai îndărjiți neînțelegători ai vremurilor de astăzi că, mai ales în viața ostașului, noua și adevărata dreptate românească a făcut — în numai câteva luni — ceea ce alții n'au izbutit în ani de-arândul.

Din primul moment, Conducătorul Statului a intervenit aici pentru a pune rânduială. Măsurile s'au succedat zi de zi, toate având ca țintă finală crearea unei oștiri demnă de tradițiile noastre străbune.

Măsurile acestea nu sunt de natură de a îmbunătăți traiul și viața materială a soldatului nostru, numai. Ele nu vor, de asemenea, să-i pună la îndemână numai tot ceea ce îi este necesar pentru luptă și pentru izbăviri în războaie.

Nu. Ceea ce se caută, ceea ce se urmărește cu fiecare zi trecută, este de a-i restitui soldatului acele siguranțe sufletești, acele forțe morale, cari i-au fost devastate mișelnic de oamenii de ieri.

Într'adevăr, ostașul de deunăzi — mai întâi — în cazarmă, în raporturile cu superiorii — și cu aceștia, începând cu cei mai mici — era de așa manieră tratat încât, nu de puține ori, soldatul ar fi dorit să se prăbușească peste el zidurile cazarmii. Se știe îndeobște că injurătura și pumii erau cele mai perfecte norme de pedagogie militară, nu numai pentru recruții, dar și pentru oameni mai vechi. Hrana, de asemenea. A trebuit să se aștepte ca în fruntea țării să vie un apreciat ostaș, care, simțind până în străfunduri lipsurile omului chemat să-și facă datoria, să mărească dela 12, apoi 18 lei — cât avea rația zilnică un soldat — la 25 lei pe zi. Adăugați la aceasta sporul de soldat, ameliorarea îmbrăcăminții, ce să înțelegeți, că toată căldura sufletească, tot duhul nou ostășesc cuprinde fiecare compartiment al activității militare.

Mai este însă un fapt, care apăsa ca un blestem conștiințele soldaților noștri.

În loc ca toată instrucția lui să o folosească împotriva vrăjmașilor țării, el era pus să o întrebuințeze contra fraților, contra alor săi. Trebuia soldatul român să păzească pe o mulțime de dragători de lege strâmbă și fătarnică. Era pus apoi să izgonească, să împrăstie mulțime de tineret, care se aduna să ceară o dreptate care era și a lui. Apoi, a fost silit să tragă cu mitraliera în trupurile lor tinere. Asta — el om simplu și cu credință în Dumnezeu — nu a putut să o facă. Au făcut-o, totuși, alții, mai mari ca el.

Ostașul român a trebuit să simtă apoi alte palme pe obrazul său. Retrageri rușinoase de pe granițe, părăsiri de poziții pentru a căror întărire a luptat ani de-arândul.

Astăzi, însă, viața lui s'a înnoit. El simte cum grija și înțelegerea celor mai mari se apleacă continuu asupra lui și și caută să facă din el ostaș român adevărat, așa după cum auzise din poveștile de vitejie ale trecutului nostru și așa după cum el însuși dorise întotdeauna să fie.

Ostașul de acum știe mai ales altceva! El va trebui să războve cu viața sa, atâtea păcate, pe cari, cei de ieri, le-au strâns asupra țării. Și el va face aceasta, cu toți legionarii țării. C. P. T.

ler pe scena românească nu se făcură însă la București, ci la Iași, în 1845, cu Robert șeful bandiților sau Hoții, tradus din franțuzește de comisar Alecu Vasiliu. Cultul lui Schiller pe scena Teatrului Național din București va începe abia în al 7-lea deceniu al veacului al XIX-lea, datorită activității febrile a lui Iacob Negruzzi. În timp ce unii dintre scriitorii munteni se mulțumesc cu traducerea traducerilor, neobositul junimist îl talmăcește pe Schiller direct din original, dându-și toate silințele să-l ridice pe înțaița scenă teatrală din capitala României. Acestei împrejurări trebuie să-i atribuim faptul că Schiller ajunge la sfârșitul secolului trecut să se impună atenției generale în măsură mai mare decât toți ceilalți poeți germani.

Statul bun ce-l dăduse G. Bogdan-Duică (în înțelesul căruia ar fi fost binevenită adunarea într'un mănunchiu a traducerilor bune în vederea publicării unor opere alese de Schiller cu menirea „să devie o carte de întărire și mare plăcere pentru poporul nostru), nu s'a înfăptuit. Totuși, apelul său călduros a trezit unele îndemnuri, în urma cărora scriitorii și poeții noștri începură să-i acorde lui Schiller o atenție mai stăruitoare, mai pricepută și mai fecundă. E de a-

contra pielei aspre: **NIVEA**

Facem cunoscut colaboratorilor și tuturor celor ce ne caută, că numărul nou de telefon al redacției „Gazeta Transilvaniei” este 24—40.

Impăcarea muncitorimei cu țara

Viața muncitorească de acum are într-adevăr câteva împliniri pe care, oamenii de ieri, nu le vor putea pricepe niciodată. Pentru ei, această clasă socială era un ferment de disoluție, un compartiment social în care, socoteau ei, se urzeau cele mai îndârjite dușmăni, erau aceștia oamenii, cari, în afară de fabrică și chiar acolo, nu făceau altceva decât să alimenteze continuu spiritul de revoltă ce trebuia, era oarecum necesar, să-l aibe. Ei erau, și nu numai după a lor părere, stratul social care căsca cea mai profundă prăpastie între autoritate și libertate.

Așa se explică de ce, pentru toată lumea, începuse să se statornicească o anumită convingere privind pe acești pururea încordați ai muncii, pe acești oameni ai uzinelor, convingeri, cari mărsau antagonismele și cu cei cari conduceau și cu celelalte clase sociale.

Nu știm cum se explică eroarea care s'a săvârșit de către toți așa zișii îndrumători ai claselor muncitoare, privind viața acestora. Pretutindeni se caută specularea stării lor materiale, toți vorbesc numai de bunurile imediate ale vieții de toate zilele.

Materialismul istoric al jidovului Karl Marx, ce este altceva decât o feroce exclusivitate pentru bunurile materiale, anulându-se astfel orice gând, orice nădejdi care le-ar fi putut da și anumite bunuri cu conținut sufletelesc.

De aici și acea formă veșnic încordată, în care erau raporturile între clasa muncitoare și conducătorii statului pe deoparte și între ea și celelalte clase sociale, pe de alta.

Această luptă pe mai multe fronturi, pe care lumea muncitoare o ducea de-atâtă vreme — vorbim de țara noastră — luptă, de cele mai multe ori purtată nu atât pentru revendicările lor drepte și personale, ci dimpotrivă, din cauza lipsei de înțelegere și a atâtor speculații de partid, atinse în multe ocazii forme de violență sângeroasă.

Totuși, miracolul s'a împlinit. Muncitorimea țării este astăzi, una din forța cea mai temută pe care se sprijină Statul Român Legionar. Și aceasta — deși s'ar părea mai ales pentru vechea mentalitate de necrezut — s'a putut înfăptui datorită tocmai aceluși spor sufletelesc, acelor bunuri ale inimii, cari au fost dăruite muncitorilor noștri cu amândouă mâinile.

Nu numai o pâine mai bună sau o plată mai dreaptă a muncii i s'a dat lucrătorului, ci, mai ales, o căldură a sufletelor, o dăruire totală a inimelor românești, pe care ei nu putuseră niciodată să le primească și să le înțeleagă. Golul acela, vrăjmășia dintre autoritatea celor chemați să conducă țara și libertatea pe care ei o cereau mereu și în forme de-atâtă ori atât de violente, l-a umplut dragostea legionară și împăcarea care ia naștere din această stare sufletească. Tot aici el a aflat adevărul despre clasele cu

care el știa doar atât că trebuie să se războiască.

Primăria bunurilor având conținut moral și sufletelesc, nu numai a înfrățit o clasă socială cu celelalte, dar a încordat mai puternic brațele acelor cari socoteau munca un blestem al vieții lor. Și acestea, sub semnul dragostei și în slujba — ce curios pentru muncitorii de ieri — țării.

Sunt acestea, desigur, lucruri cari nu pot fi înțelese de oamenii lumii vechi. Dar sunt adevăruri cari se văd, se trăesc și se simt cu fiecare zi trecută.

Sufletul și brațele muncitorilor sunt acum ale țării, și nației.

Dovezile sunt, pot fi oferite tuturor scepticilor printr'o simplă apropiere de acest muncitor, pe care ieri, nu-l socotea decât cel mai îndușmănit dintre fiii nației. Ei sunt astăzi cei mai organizați, cei mai disciplinați — ba, mai mult — cei mai aprigi „ziditori de veacuri viitoare”.

Toți dintre ei știu bine acest lucru. De aici, gravitatea cu care își vorbesc despre Legiune, înflăcărea care-o poartă în priviri când se rosteste vrerea lor, smerenia sfântă care o pun în rugăciunile pentru Căpitan, pentru țara lor și a noastră, de mâine.

Muncitorimea română și legionară a țării de astăzi, a arătat ceva mai mult

A arătat celor ce nu vor să audă și să înțeleagă, celor ce nu știu să vadă și să simtă, că numai o credință — dar dărză și fără cumpănire — poate duce la izbăvire.

Este aceasta o lecție simplă dar hotărâtoare, despre care e bine să afle toată lumea.

CONST. P. TAUS

Cumpărați dela

Toma Constantinescu

cel mai mare magazin românesc de ceasornicărie, bijuterie și optică, cadourile cele mai frumoase pentru

Sfintele Sărbători

Le găsiți aci cu prețurile cele mai reduse Executăm orice reparațiuni de ceasornice de precizie bijuterii etc.

Toma Constantinescu
ceasornicar, bijuterie, optică
Piața Libertății No. 7
TELEFON 11 39

Contribuabilii cer mutarea în centrul orașului a casieriei din Șos. Ducaru

Brașov, 18. — Într'un număr trecut al ziarului am publicat un scurt reportaj cu privire la circulația autobuzelor R. I. M. B. Erau plângeri de-ale publicului, pe cari le-am încrestat spre a fi aduse mai ușor la cunoștința conducerii acestei Societăți și a se lua astfel măsuri de îndreptare.

După apariția acestui reportaj, am primit reproșuri din partea conducerii R. I. M. B., fiind acuzați că nu am spus — n toate cazurile — adevărul curat. Am rugat respectuos conducerea să ne facă preciziuni și ni-s'a promis că ele vor veni în scris. Le vom face loc cu plăcere în coloanele ziarului Până atunci ne luăm îngăduința să mai aducem la cunoștință câteva plângeri de-ale publicului.

SĂ SE MUTE CASSIERIA

Un contribuabil de serie următoarele: „Incasatorii nu se mai prezintă a doua oară pentru încasarea taxelor comunale, dacă întâmplător contribuabilul a lipsit de acasă, ci îi lasă o fișică în care con-

tribuabilul este somat a achita factura întreagă în decurs de 5 zile, la casieria Regiei din Șos. Dumitru Ducaru 11. După acest termen se închide apa, se calculează dobânzi de întârziere etc.”

În privința aceasta, măsurile Regiei nu sunt drastice. Ele sunt chiar necesare, deoarece cunoaștem foarte bine atitudinea contribuabilului, a vechiului contribuabil obișnuit să aștepte schimbarea regimului pentru iertarea taxelor, ca tulburarea apelor pentru iertarea păcatelor...

Ceeace este necesar și credem că va curma și un mare număr de plângeri, este mutarea în centru a casieriei. Contribuabilul își face următoarea socoteală: Dacă plătesc taxe mari (pentru el toate taxele sunt uriașe...) să mă mai poarte și până în Șos. Ducaru! Și nu se duce. De aici vin apoi somațiunile, plângerile etc.

Ca încheiere, dacă-i cu puțință, incasatorii să treacă de două și chiar de mai multe ori pe la contribuabili.

Pentru colaboratorii Gazetei

Rugăm stăruitor pe cei care colaborează la această gazetă să nu întrebuițeze în scrisul lor cuvinte ce nu pot fi pricupte decât de dânsii și de puțini din oamenii cu carte multă. Ziarul acesta a pornit să îndeplinească chemarea lui dela întemeiere, aceea de a propovădui dragostea de Dumnezeu, Neam și Țară în limba limpede românească. Un gând se poate așterne pe hârtie și fără acele barbarisme care pocesc frumosul grai românesc.

Facem cunoscut deci tuturor acestora, să se uite peste manuscris înainte de a ni-l trimite și să scoată cuvintele peștrice, altfel în viitor vom fi nevoiți să respingem scrisul lor.

Deasemenea mai facem cunoscut că manuscrisele nepublicate nu se restituie, REDACȚIA

Numărul următor al „GAZETEI TRANSILVANIEI”, închinat Mărețului Praznic al Nașterii Domnului, va apăre Marți, 24 Decembrie, într'un sporit de pagini și va aduce colaborări alese din scrisul ardelean.

Colaboratorii noștri sunt rugați să-și trimită articolele până cel mai târziu Sâmbătă dimineața. Căutați-l din vreme la depozitari. Prețul 5 lei.

juns să amintim numele unor traducători ca Șt. O. Iosif, G. Murnu, Oreste, I. Borcea, C. Teodorescu, Maria Cunțan, Maria Baiulescu, Iorgu G. Toma, Virgil Tempeanu, pentru că să ne dăm seama că altfel se prezintă acum chipul lui Schiller în oglinda tălmăcirilor românești. Chiar și poetul Octavian Goga se inspiră odată din Schiller, tălmăcind, liber, Poesia vieții, în care aflase atâtea gânduri de viață ce-l frământaseră și pe dânsul:

*Eu nu mă 'nchin la umbre tremurâte
La străluciri ce mint împrumutate
Ș'n drum s'abat nădejdea să-mi înșele?...
Dați adevărul pradă minții mele!*

Dintre multele traduceri isbutite ale veacului nostru, ne mărginim să cităm fragmentul incendiului din Cântecul clopotului, apărut în *Junimea literară*, în versiunea lui Iorgu G. Toma:

*Ci focu-i binefăcător
Când e 'nfrânat, păzit cu zor,
Și plămuirile-cmenești
Sunt darul forței lui cerești.
Dar e grozav cercesul foc
Când soarle jugul său pe loc
Croindu-și singur drum pustiu,
El, liberul naturii fiu.
Vai și-amar când izbucnește,
Și-a lui flacări ce tot cresc,*

Prin mulțimea ce vîiește

Vâlva și-o rostogolesc:

Căci ce omul plămuieste

Elementele urâsc.

Norul varșă

Har în lume,

Ploaia 'n spume

Raza-scăpără ușor

Tot din nor!

Hei, cum urlă 'n turn avan

E orcan!

Sânge-i chiar ceru în zare,

Nu-i el roș de-al zilei jar!

Sgomot mare

Prin popor!

Aburi — nor!

Sul de flacări falfăiește,

Lunga stradă copleșește,

Repede ca vântul crește,

Colcăind văzduhul arde,

Grinzi trosnesc ca mii petarde,

Sboară bârne, geamuri sparte,

Grungi de mame plâng departe,

Preu gem vite

Prăbușile.

Toți de-avalma fug și-aleargă

O lumină-i noapte largă.

Printr'un lanț de mături sboară

Prea ușoară,

Ciutura,

În arc fâșnește

Apa 'n val și 'n foc răbăște.

Uraganul se isbește

Peste flacări crud urlând.

Vâlva cade viu arzând

Peste fructe în hambare,

Căpriori uscați, coșare,

Și, crezând că ea smuncește

În năprasnicu-i avânt

Din fișini acest pământ,

Uriașă 'n sus tot crește

Ne 'ncefat! —

Desperat,

Cu sfială se ferește

Omul, și-admirând privește

La al grelei munci prăpăd.

Criticul lui Harie Chendi propune la 1905 președintelui societății pentru crearea unui fond de teatru român, să se premicze în locul încercărilor originale neisbutite ale începătorilor traduceri făcute de către scriitorii consacrați, deschizându-se seria cu Wilhelm Tell. La 1915 apare traducerea metrică a lui Ștefan Octavian Iosif. Tălmăcirea acestuia reprezintă un adevărat eveniment literar. Din altă traducere fragmentară a piesei Wilhelm Tell spicuim următoarele versuri:

*„Răbduți și suferiți! Se poate'n pripă
Ca să se schimbe totul, poate-ajunge
Alt împărat în fruntea 'mpărăției”...*

Sau:

*„Te pismuiește pentru că trăiești
Ca liber om pe propria-ți moșie”...*
Sau:
*„Și voi sunteți bărbați, știți folosi
Băltagul, și 'ndrăsnelului bărbat
Și Dumnezeu îi stă într'ajutor!”*

„Cântărețul viguros al celei de a doua rededeptări naționale, Wilhelm Tell era subiectul cel mai atrăgător, pentru că nici într'o piesă nu se găsește un tablou atât de vast și alcătuit totuși din elemente atât de concrete al înălțării mândre spre neatârnat, dorită și făurită de un neam întreg” — după cum spunea unul dintre traducători într'o notă, care îi însoțea traducerea.

Ideile avântate ale lui Schiller au contribuit așa dar într'o măsură remarcabilă la rededeptarea conștiinței naționale a Românilor asuprași. Din punct de vedere social, poate chiar și pe timpul lui Tudor Vladimirescu. Din punct de vedere politic, cu prilejul unirii principalelor, precum și în preajma războiului mondial. E bine să reținem acest fapt și să nu precupețim recunoștința ce i-o datorăm acestui apostol al libertății, dela care ar avea multe de învățat și actuala generație, înflăcărată de dorul eliberării fraților noștri, căzuți într'o nouă și amără robie.

ION GHIMGHIEL

**A-te spăla pe dinți este mult,
a-i îngriji este totul!**

Importantă nu este puterea cu care apăsați cu peria de dinți, ci grija ca fiecare colțisor să fie curățat. Pasta de dinți NIVEA acționează și în locurile unde efectul mecanic al periei nu poate să pătrundă. Și astfel îngrijiți cu adevărat dinții!

In tuburi mici și mari

Modificarea legii impozitului pe lux și încasarea contribuțiilor restante

Brașov, 18. — În urma modificărilor aduse legii impozitului pe lux și cifra de afaceri, la 1 Aprilie 1939, produsele fabricate de unele întreprinderi și consumate în cercul aceleiași întreprinderi, suportă impozitul pe cifra de afaceri, în momentul punerii lor în consumație.

În baza acestor dispozițiuni, întreprinderile care produc și utilizează pentru nevoile lor proprii diverse produse, ca: benzină, curent electric, uleiuri, gaze, lemne, etc., datorează impozitul pe cifra de afaceri, care trebuie calculat la o valoare egală cu costul de producție, contabilizat de întreprindere, la locul de producție.

În baza acestor dispozițiuni, întreprinderile sunt de exemplu: industriile petroliere, metalurgice, forestiere, etc., nu s'au conformat dispozițiunilor ordinului nostru circular Nr. 340738 din 4 Noiembrie 1939, neachitând nici până astăzi, sumele convenite fiscalului din taxarea consumului propriu, se vede necesitatea verificării întreprinderilor în cauză în raza administrației financiare Brașov, pentru a stabili sumele datorate de la 1 Aprilie 1939, până la zi, care sume se vor debita și urmări la plată în maximum 10 (zece) zile dela data prezentului ordin, fără majorări, iar ulterior, cu majorările legale.

Se va comunica Administrației numele întreprinderilor cari nu au achitat acest impozit până în prezent, precum și sumele stabilite și încasate drept impozit pe cifra de afaceri pentru consumul propriu în urma acestor dispozițiuni.

AVIZ

Se aduce la cunoștința celor interesați, că firmele: Farkas și Compania din Str. Regele Carol No. 54, proprietari Farkas Eugen și Cteinberger Iuliu, „Delko”, din Calea Victoriei 41, proprietar Steinberger Iuliu și „Băcănia Populară” din Str. Iernei 1, proprietar Farkas Eugen, au fost cumpărate de Cooperativa „Brașovul”.

Toți creditorii firmelor de mai sus, de oriunde, de orice fel, se vor prezenta la magazinul din Str. Regele Carol No. 54, până la 10 Ianuarie 1941, pentru achitarea creanțelor lor, cunoscând că după această dată nu se va mai recunoaște nici o creanță asupra celor trei firme de mai sus.

Cooperativa „Brașovul”.

446

3-5

Vizarea registrelor și formuarelor întrebunțate de întreprinderi

Brașov, 18. — Ca urmare la ordinul circular No. 186616 din 14 August 1940, se face cunoscut că prin oficializarea registrelor și formularelor cerute de minister, nu s'a înțeles înființarea de noi registre, ci numai vizarea registrelor și formularelor întrebunțate de întreprinderi, pentru evidența impozitului pe cifra de afaceri.

Registrelor ce trebuie oficializate, sunt: 1. Registrul de magazin; 2. Bonurile de intrare a materiei prime în magazin; 3. Bonurile de ieșire a materiilor prime din magazin și fabricație și 4. Notele zilnice de producție și registrul de producție al fabricii.

Celelalte formulare, fiind de mai puțină importanță, se lasă la latitudinea fabricantului, care va fi totuși obligat să le declare.

Fabricile de țesături, împletituri și țesături de bumbac, care plătesc impozitul la materia primă, nu sunt obligate a oficializa scriptele și formularele întrebunțate.

Deasemenea nu sunt obligate la oficializarea scriptelor și formularelor, uzinele electrice.

În privința modalității de emitere a facturilor, ministerul aprobă dela caz la caz, sistemul scrierii facturilor pe foi volante la mașină, numerotate însă mecanic, urmând ca la eșor să se scrie un rezumat al facturii emise și să se atașeze în ordinea numerică, o copie de factura emisă, care facturi, ulterior vor fi broșate.

Pentru aceasta însă, întreprinderile interesate, vor cerc aprobarea ministerului.

o CUTIE de
PASTILE
VALDA
este o pădure de
BRAZI
și de
EUCALYPT
pentru căile
respiratorii

Cadouri de Crăciun!

Aparate electrice de gospodărie
Aparate „RADIO“
TOTELECTRIC S. A.
Brașov, Str. Regele Carol I. 59
Telefon 17.39

Judecătoria de pace Mixtă Brașov
No. 1792/1940 conexat cu 4635/1940 cf.

Extras din publicațiune și condițiuni de licitație

În cauza de urmărire pornită de urmăritoarea Cassa Generală de Păstrare din Brașov contra urmăritului Martin Böhm, la cererea urmăritoarei

Judecătoria dispune: Licitațiunea de urmărire în baza art. 144, 146, 147, 176 și 185 din legea LX din 1881 și legea pentru unificarea unor dispozițiuni referitor la executare silită din 1938 asupra imobilelor în scris în cf. a comunei Măerș din circ. Judecătoria de pace mixtă Brașov, No. coalei cf. 2022, No. top 325, casa de piatră și curte cu una locuință No. 187 în mărime de 325 stj. patr. No. top. 326 casă de piatră cu una locuință No. 187 și No. top. 327 grădina în mărime de 72 stj. patr., toate trei în valoare de 54.900 lei, redus cu 25% la suma de 41.175 lei, dela care sumă încep strigările pentru încasarea creanței de 10597 lei capital.

Fixează termen pentru ținerea licitațiunii, pe ziua de 30 Decembrie anul 1940 ora 9 a. m., în localul oficial Brașov, Palatul Justiției, parter ușa No. 12.

Imobilele supuse la licitație pot fi vândute numai cu preț mai mare decât prețul de strigare.

Doritorii să liciteze sunt datori să depoziteze la delegatul judecătoresc drept garanție 10% din prețul de strigare și să semneze condițiunile de licitație.

Brașov, la 20 Septembrie 1940.
Judecător, Director cf.
Al. Moroianu N. Stinghe
Pentru conformitate:
Nicolescu.

Cămăși

Cravate

Piama'e

Corapi

Batiste

și lăncierie bărbătească în mare asortiment, cumpărați de sărbători cu prețuri reduse dela magazin

CONSUM

Brașov, Str. Regele Carol I. 30

Căutăm corespondenți harnici, cu referințe dela conducerea organizațiilor județene ale Mișcării Legionare, în toate orașele din Ardeal și Banat.

Corespondența va fi trimisă pe adresa: Redacția „Gazeta Transilvaniei”, Str. Regele Carol I. No. 56-58, Brașov.

Cadouri de Crăciun

Apă de colonie
Pudră parfum
Aparate fotografice
găsiți la

Drogueria

C. H. Neustädter

BRAȘOV
Str. Regele Carol 14

Cadouri de Crăciun

în mare asortiment

Parfumeria
LEOPOLD SALAMON

Brașov, Str. Regele Carol I. 49
Vis-a-vis cu Coroana

Cadouri de Crăciun

la

Cișornicăria și bijuteria

GRUBER

Fondat 1905

Brașov, Str. Regele Carol I. 54

SPORT

Brașov, 18. — Duminescă înainte de masă, în cadrul unei adunări generale extraordinare, „Asociația Sportivă și Culturală” de pe lângă uzinele metalurgice și de armament „Metrom” și „Faroala”, s'a încadrat în ritmul legionar și naționalist al sportului românesc. După citirea dărilor de seamă, vechiul comitet și-a prezentat demisia, instalându-se noul comitet de conducere din elemente legionare și naționaliste. Directorii secțiunilor culturale și sportive sunt camarazii inginer Iacob Șău și profesor Valeriu Văcariu, directorul Căminului de ucenici „Metrom”.

... și în anul acesta de sfintele sărbători

vizitați cu aceeași veche încredere

Magazinul românesc

„CASA CIORAPILOR”

fost ELBE

BRAȘOV

Strada Regele Carol No. 42

Czink S. A.

magazin de modă

Brașov

Str. Regele Carol 21

Telefon 14 36

Un festival artistic pentru „Ajutorul Legionar” la liceul Andrei Șaguna

Brașov, 18. — La toate acțiunile generoase, direcțiunea, profesorii și elevii istoricului liceu confesional „Andrei Șaguna” din Brașov au răspuns întotdeauna cu tot entuziasmul în țara aceasta grea, când atâția dobroști de ursită, apelează stăruitor la obolul tuturor, acciași dascăli și elevi, într'un elan tineresc, au organizat luni seara, în sala festivă a liceului, un reușit festival artistic, pentru „Ajutorul Legionar”.

Au ținut să participe d-nii: Cdt. Leg. dr. Traian Trifan, prefectul județului, avocat Traian Marian, șeful org. jud., Cdt. Leg. Ioan Bordeianu, vice-primarul municipiului, pr. Ion Popa, prof. Ion Moșoiu, directorul liceului în fruntea corpului profesoral, prof. Vasile Andricioaia, șeful Garnizoanei Legionare, dr. Badiu, șeful „Ajutorului Legionar”, secția Brașov, reprezentanți ai Tineretului German în cămașă brună și ai camarazilor din Oștirea Germană, d. avocat Mircea Popa, etc.

Festivalul a început cu două coruri: „Sus inima, Români”, marș de Nicolae Oancea-Sibiu și „Cântec de leagăn” de Florian Bădoiu — bine executate de ele-

vii liceului sub conducerea d-lui prof. Ion Șuteu. A urmat poezia „Horia” de Aron Cotruș, admirabil recitată de elevul Lucian Asociu.

S'au succedat apoi: o declamare („Dormi în pace!” de Al. Vlahuță, cu acompaniament de acordeon), trei solo-uri de acordeon (executate de elevii Brătescu, Ilie Banea și Titel Roșca), două arii naționale (executate de micul violonist Damian Benone din clasa a doua și Radu Ionescu — la acordeon).

Intr'o tăcere sfântă publicului, elevul Valeriu F. a cântat adânc impresionantul „Cântec al Căpitanului”...

După o scurtă pauză, fanfara liceului a executat „Glorie și Cinste”, „Vântuleț de primăvară”, „De câte ori deschid ferestra”. Festivalul s'a terminat cu „Imnul Muncitorilor Legionari” și „Sfântă Tinerețe Legionară”, executate de corul liceului, acompaniat de fanfară.

In câteva cuvinte, d. dr. Octavian Șenea a mulțumit în numele celor ce vor fi ajutați.

Festivalul s'a terminat la orele 11 seara.

Serbare religioasă

Societatea religioasă „Sf. Gheorghe” a elevilor dela liceul „Andrei Șaguna” din Brașov, organizează Vineri 20 Decembrie ora 18 o serbare cu datini de Crăciun.

In cadrul unui program de colinde, coruri, cântece de stea, plugușorul și de clamări, va vorbi pr. prof. V. Coman despre: „Poporul român și primirea lui Iisus”.

Intrarea benevolă, iar scopul este ajutorarea elevilor lipsiți.

Un nou avion italian de stratosferă

ROMA, 18 (U. T. A.) — Cunoscutul aviator italian, colonelul de Bernardi, deținătorul mai multor recorduri de viteză și primul în cursa pentru cupa Schneider, a primit acum câteva zile medalia de aur pentru performanțe deosebite realizate cu un nou tip de avion, care zboară fără elice și fără motorul obișnuit de explozie. Noul tip de avion, care a stăruit mare atenție în cercurile experților, este construit după principiul unei rachete, urmând să aibă, după cum se aude, particularități excelente de zbor în înălțimi mari, fiind deci propriu pentru zboruri în stratosferă.

Irlanda nu mai trimite unt în Anglia

Stockholm, 18. — Irlanda a oprit exportul untului în Anglia. Această măsură a provocat o mare enervare în presa engleză. Până în prezent cea mai mare parte a exportului de unt irlandez se făcea în Anglia. Măsura va avea drept rezultat că în curând în foarte multe regiuni idin Anglia nu se va mai găsi unt deloc. La Londra se recunoaște deasemenea că din cauza marilor distanțe și lipsa de vapoare, importul de unt din Noua Zelandă și Australia nu se poate face. In consecință, untul irlandez va putea cu greu fi înlocuit cu un import de unt din altă parte.

In războiul acesta, credința evreiască și cea engleză luptă sub ace aș drapel

Praga, 18 (Ceps). — Ziarul „Narodni Stred”, într'un articol intitulat: „Evreii și Englezii” scrie, între altele: „Trebuie să ne dăm seama că Englezii trăiesc într'un spirit sufleteș care este mult mai apropiat semitismului decât creștinismului și că Dumnezeu lor este mult mai mult Iehova din Vechiul Testament decât Hristos din Noul Testament. Dumnezeu lor este un Dumnezeu al patriarhilor bogăți în turme, femei și copii, decât Dumnezeul apostolilor lui Hristos, a căror singură bogăție era traista și toiagul și care nu așteptau în viitor câștiguri și dividende grase, ci închisoare și răstignire. Nu este de mirare că în actualul războiu credința evreiască și cea engleză luptă sub acelaș drapel”.

Inmulțirea atacurilor aeriene germane asupra Londrei

Berlin, 18. — Atacul german dat asupra Londrei în noaptea de 16 Decembrie, învederează o nouă intensificare a războiului aerian german. In această noapte, avioanele germane au aruncat numai deasupra teritoriului Londrei, în total vreo 700.000 kg de bombe explozibile și în afară de acestea încă 80—90.000 kg. de bombe incendiare. Focarul atacurilor a fost de astă dată cartierul guvernamental și stabilimentele vitale ale Londrei. Efectul atacurilor trebuie să fie după observațiunile aviatorilor germani ca și după relatările corespondenților neutrali, de un volum extraordinar. Speranțele engleze exprimate tocmai în primele zile ale acestei luni, ca și cum intensitatea atacurilor germane ar lăsa să se cunoască o anumită scădere, și-au aflat deci cea mai viguroasă combatere. Cu cifra de 700.000 kg. de bombe explozibile aruncate într'o singură noapte și asupra unui singur cartier urban, războiul aerian german în contra Angliei a ajuns un punct unic până acum.

INFORMAȚIUNI

D-l Dr. DUMITRU GALDAU, fost medic primar radiolog la Spitalul central din Oradea, și-a deschis laboratorul de radiologie (diagnostic, terapie) în strada Virgil Onițiu Nr. 4 (lângă liceul Șaguna). Consultațiuni dela 9—12 și 3—6.

Primăria Municipiului Brașov comunică: Cetățenii români de origine etnică ungară, cari optează pentru cetățenia ungară, urmează să se prezinte cel mai târziu până la 28 Februarie 1941, la notarul public, dând în sensul de mai sus o declarație, sub formă autentică. Cu această declarație, redactată în 2 exemplare, persoana respectivă se va prezenta la Chestura Poliției care, pe baza ei îi va elibera o autorizație de trecere peste frontieră.

Facem cunoscut că singurul autorizat de noi a încasa sume de bani în numele „Gazetei Transilvaniei”, eliberând chitanță de culoare verde, se legitimează DUMITRU LUNGU.

Cumpărând un aparat de tricatat cu mâna TRICO-RECORD, puteți tricota într'o zi mai mult decât în 5 zile cu mâna.

Manipularea aparatului este extrem de simplă. In câteva ore puteți tricota un pulover, o bluză sau un costum. Se poate executa orice model, puteți întrebuița orice fel de fir. Prin lucrul cu aparatul se economisește 50% din material.

Instruirea gratuită. Prețul Lei 1.500.— De vânzare la: Tapiseria Demetter, Brașov, Str. Regele Carol, 36.

Institutul German pentru Știință are onoarea să vă invite la a doua conferință despre Literatura germană contemporană, pe care o va ține d-l Dr. Erwin Neustädter, Vineri, în ziua de 20 Decembrie, la orele 20.30, în aula Liceului Honterus. — Intrarea la conferință este gratuită.

In conformitate cu ordinul Nr. 5113—1940 al Marelui Stat Major, se pune în vedere tuturor posesorilor de permise de conducere (bărbați sau femei) de pe raza acestui Municipiu, să se prezinte la Chestura Poliției Brașov, camera Nr. 21 (Biroul circulației) cu permisul de conducere pentru viză, aducând și actele militare.

Contravenienților li se vor ridica permisele de conducere.

Rectificare

Articolul „Radio Budapesta” apărut în numărul trecut al ziarului nostru a fost scris de d. Gherghinescu Vania. Dintr'o eroare de paginajie, semnătura a fost lăsată afară.

Acelaș număr al ziarului a apărut cu data greșită de Sâmbătă 14 Decembrie, în loc de Duminică 15 Decembrie, tot din greșala paginatorului.

Facem cuvenita rectificare.

Mica publicitate

De inchiriat 3 camere, bucatărie, baie, etc., în Str. Avram Iancu Nr. 43 și 4 camere, bucatărie, baie etc., în Str. Crucii Nr. 44. Informații în Calea Victoriei Nr. 35. Telefon 3155. 215 3—6

De inchiriat o prăvălie în Strada Gării No. 40. 423 3—5

De inchiriat o prăvălie în poziție bună și locuință în Satulung. Informațiuni la ziar. 423 3—5

Ofer pentru schimb două case din Brașov în valoare de 1.500.000 Lei pentru casă din Oradea sau Cluj. Informațiuni la prof. Papp Iuliu, str. V. Onițiu 2, Brașov. 1—2

Se caută curățitoare de încredere pentru birouri. Brașov, Str. Smârdan (Brutarilor) Nr. 5. 456

Dați pentru Ajutorul LEGIONAR

Asigurați-vă cu toată încrederea avuta și viața la cea mai bună societate de asigurări

PRIMA ARDELEANĂ

Contractează tot felul de asigurări de incendiu, eracție, grindină, viață, populare, accidente, răspundere civilă, sticlă, etc.

Reprezentanța Generală, BRAȘOV
Strada Regele Mihael No. 7. Telefon 22-01

Te'le'on 10.26

Te'le'on 10.26

CRISTALUL

Magazin de geamuri, rame și oglinzi
IOAN TONCA

BRAȘOV, Str. Ing. Eugen Ioncă 14.
urează tuturor prietenilor și cunoscuților,
precum și Onoratei sale clientele
Sărbă ori fericeite și An nou cu noroc!

APARATE DE RADIO

BLAUPUNKT

ȘI IN RATE LUNARE LA:
ION I. MIRCAN

STRADA VOEVODUL MIHAI No. 27

ULTIMA ORA

Executarea unui alt spion în Anglia

Londra, 19 (Rador). — Ministerul de Interne anunță că Marți dimineața a fost executat în închisoarea Pentonville, olandezul Albert van den Kiehom, condamnat pentru spionaj.

Van den Kiehom, care lucra pentru Germania, s'a născut în Japonia în anul 1914 și a fost judecat odată cu ceilalți doi spioni cari u fost executați săptămâna trecută.

Executarea s'a făcut cu întârziere, deoarece el făcuse apel împotriva sentinței de condamnare. Retrăgându-și Luni apelul, Van den Kiehom a fost executat în cursul zilei de Marți.

Statele Unite nu intră în războiu

Intrevederea din're d. Roosevelt și Duce'e de Windsor

Washington, 19 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite: „Washington Times Herald” ocupându-se de întrevederea pe care Ducele de Windsor a avut-o recent cu Președintele Roosevelt, scrie că Președintele Statelor Unite și-a manifestat în mod precis hotărârea sa de a ține promisiunea făcută alegătorilor săi, ANUME DE A NU IMPLICA STATELE UNITE ÎN RĂZBOI.

Președintele Roosevelt nu are intențiate a fi un al doilea Wilson și de aceea nu va face nimic ce ar putea să provoace intrarea Statelor Unite în războiul actual.

Totuși, președintele Roosevelt s'a declarat dispus să ajute pe Englezi în măsura posibilităților.

După cum se știe, termină ziarul, Ducele de Windsor căutase să știe dacă Statele Unite sunt gata să ia parte la război alături de Anglia, sau dacă sunt dispuse să escorteze, cu vasele lor de război, vasele de comerț aflate în serviciul Englezilor.

De Sfintele Sărbători brutăriile vor vinde și pâine albă

D. spoziție Ministeru ui Coordonării și Statu ui Major Economic

București, 19. — Monitorul Oficial de ieri publică următoarea decizie a Ministerului Coordonării și Statului Major Economic:

Cu începere dela 20 Dec. 1941, inclusiv, până la 1 Ianuarie 1941, inclusiv, se autoriză fabricarea și punera în consumație a pâinei albe din făină de patiserie, prevăzută la art. 2 al Decretului-lege nr. 5295 din 2 Oct. 1940. Pâinea albă se va fabrica în greutate de 500 gr. format lung și se va vinde rece, cu cântarul, după cel puțin 12 ore dela scoaterea din cuptor.

Pâinea albă în grutatea arătată se va vinde în tot cuprinsul țării cu 15 lei bucată. Pentru pâinea adusă la domiciliu sau vândută în băcănii se va percepe în plus 50 bani de bucată.

Brutăriile și firmele care vând pâine albă sunt obligate ca pe lângă pâinea albă să aibă în permanență spre vânzare cantitatea necesară de pâine populară pentru satisfacerea tuturor cererilor. În caz contrar, vor vinde pâinea albă la prețul pâinii populare.

În mod excepțional, în zilele de 23, 24 și 31 Dec. și 5 Ianuarie 1941, atât pâinea albă cât și cea populară se vor putea pune în consumație în stare proaspătă în mai puțin de 12 ore dela scoaterea ei din cuptor.

Deasemnea, în mod excepțional, în zilele arătate în articol brutăriile vor lucra ziua și noaptea spre a putea fabrica pâinea necesară.

Clasarea stațiilor climaterice și de sporturi de iarnă

— Deia Subsecretariatul Presei și Propagandei —

București, 19. — Subsecretariatul de Stat al Presei și Propagandei, a dat o decizie prin care, în baza art. 27 din legea de organizare a turismului, sunt clasate ca stațiuni climaterice și de sporturi de iarnă următoarele localități și locuri: Aurora Banatului, Brașov (Poiana, Postăvar, Piatra Mare, Bușteni, Casa

„Surul” și Casa „Balea”), Făgăraș, Câmpulung - Bucovina, Câmpulung - Muscel, Curtea de Argeș, Muntele Băișoara, Munții Apuseni, Muntele Mic, Păltiniș - Sibiu, Petroșani, Predal, Râmnicul Vălcău, Sinaia, Stâna de Vale, Valea Sâmbetei, Vatra Dornei, Timișul de sus și Timișul de jos.

Armatele italiene recoltează pretutindeni succese

— Comunicatul Inaltului Comandament —

Roma, 19 (Rador). — Marele Cartier General al forțelor armate italiene transmite de undeva din Italia un comunicat oficial cu nr. 195:

Cea de-a opta zi a bătăliei din zona pustie a frontului Africeii s'a desfășurat cu o înverșunare nu mai mică decât cea din zilele precedente.

Aviația noastră cu tot timpul nefavorabil, și-a continuat activitatea sprijinind rezistența trupelor noastre, iar cu formațiunile sale de vânătoare și bombardament a provocat pierderi mari inamicului.

Pe mare, avioanele noastre torpiloare au prins cu două torpile un crucișător de 6000 tone, care bombardase Bardia. Cinci

din avioanele noastre nu s'au mai reîntors.

Pe frontul grec, calm în sectorul Armatei a 9-a. În luptele din zilele trecute, regimentul de grenadieri și regimentul de lăncieri din Milano s'au distins în-deosebi.

În Africa orientală, pe frontul Sudanului, activitate de patrulare și de artilerie.

În cursul dimineții de ieri un avion inamic care încercase să bombardeze Diredawa, a fost doborât de aviația noastră de vânătoare, care-și luase sborul în urma elarmei ce se dăduse. În timpul incursiunii inamice semnalate de comunicatul nostru nr. 191, unul din avioanele noastre a doborât un avion „Wellesley”, care a căzut în flăcări.

Comunicatul Inal'ui Comandament german

Căpitanul Kretschmer a scufundat peste 250.000 tone vase britanice

— Atacurile aviației au fost reduse —

Berlin, 19 (Rador). — Inaltul Comandament al forțelor germane comunică:

În noaptea de 15—16 Dec., mai multe vedete rapide germane, după o înaintare forțată în Canalul Mănecii a dat peste o formație de distrugătoare inamice de o forță superioară. După o scurtă luptă, friele inamice s'au făcut nevăzute. Vedetel rapide s'au înapoiat nevătămate la baza lor.

Căpitanul Kretschmer înapoiat de curând din misiune cu submarinul său, a scufundat în ultima expediție făcută contra inamicului, după cum am anunțat, 34.935 tone de vase inamice de comerț. Cu aceasta, căpitanul Kretschmer are la activul său un total de 252.100 tone vase inamice scufundate, fiind astfel primul comandant de submarin care depășește 250.000 tone. În această cifră intră și trei crucișetoare auxiliare inamice, precum și distrugătorul britanic „Darling”.

În noaptea de 15—16 Dec., localitatea

Sheffield a fost din nou atacată cu efecte vizibile de formațiunile noastre aeriene. Au fost observate foarte mari explozii și incendii.

În cursul zilei, din cauza timpului foarte întunecos și cețos și-au luat sborul numai puține avioane. La Londra, în alte locuri au putut fi atinse mai multe obiective de război importante, în stații de cale ferată și o tabără de trupe.

La 500 km. spre Vest de Irlanda, doi vapoare de comerț inamice au fost atacate cu bombe. Unuia din ele i-a fost variată cârma, iar celălalt a fost greu lovit, încât trebuie considerat pierdut.

Sborurile de avioane britanice deasupra teritoriului Reichului s'au mărginit în noaptea de 16—17 Dec., în Germania de Vest și Sud-vest. La Mannheim, bombe explozive și incendiare au pricinuit stricăciuni și incendii cu deosebire la castel și la un spital.

America va asigura Angliei o cumpărare anuală de 1 miliard dolari

New-York, 19 (Rador). Agenția „Stefani” transmite: Ziarul „Daily News” anunță că Președintele Roosevelt va recomanda Congresului să asigure Angliei cumpărarea anuală de produse americane în valoare de un miliard de dolari.

Suma aceasta ar urma să fie considerată fie ca un dar al Americii, fie ca compensație pentru dreptul acordat Statelor Unite de a crea baze în insulele engleze din emisfera de Apus.

Germanăpraznic în Jugoslavia Apele Adriaticeii au înghețat

Belgrad, 19 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

Un ger puternic domnește în toate regiunile Iugoslaviei.

Valul de ger s'a accentuat și mai mult în cursul zilei de Luni. Pe coasta Dalmației s'au înregistrat 8 grade sub zero, iar în interiorul țării termometrul s'a scoborât sub zero până la 17 grade.

În regiunea Adriaticeii se semnalează furtuni extrem de violente.

Comunicațiile feroviare sunt stânjenite. Trenurile sosesc cu mari întârzieri.

Apele râurilor și fluviilor au înghețat. Chiar apele Adriaticeii au început să înghețe în golful Split.

Navigația fluvială a fost întreruptă pe Dunăre și Drava.

În Bosnia și Muntenegru ar fi încetat

din viață, în regiunile muntoase, multe persoane, surprinse de viscol.

Cine va fi noul ambasador al Angliei la Washington?

New-York, 19 (Rador). — Ziarul „New York Daily News” declară că după formații primite din cercurile diplomatice din Londra, în general bine informate, guvernul Statelor Unite a sugerat Ministerului de Externe al Marii Britanii ca în postul de ambasador la Washington în locul defunctului lord Lothian, să numită una dintre următoarele trei personalități: Sir Archibald Sinclair, ministrul Aerului, Sir Walter Citrine, cretarul Confederației Generale a Muncii sau Sir Walter Layton, directorul tidianului „News Chronicle”, care aparține la Londra.